

**ПРОГРАМА
ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СОПОТ
2012-2015 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. АНОТАЦИЯ

1. Описание на проблема
2. Причини за възникване на проблема
3. Популация на безстопанствените кучета

II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели
2. Задачи

III. ЗАКОНОВА РАМКА

1. Закона за защита на животните
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност
3. Закон за здравето

IV. ОБЩ ПОГЛЕД ВЪРХУ ПРОБЛЕМИТЕ, СВЪРЗАНИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Биологични характеристики и особености
2. Здравни рискове за хората.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

1. Кастрация
2. Евтаназия
3. Придобиване на безстопанствени кучета
4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета
5. Регистрация на домашни кучета
6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета
7. Популяризиране ползите от кастриране на домашни кучета
8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда

VI. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт
2. Неправителствени организации за защита на животните /ОЗЖ/

VII. СРЕДСТВА И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране
2. Време за изпълнение

VIII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА

1. Качествени промени
2. Количествени подобрения

IX. МЕРКИ ЗА ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

I. АНОТАЦИЯ

Разработването и приемането на тази Програма се налага поради факта, че проблемът с безстопанствените кучета е сериозен проблем за обществото, с многостранни измерения (хуманно-медицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични).

1. Описание на проблема

Настоящата програма е разработена на основание чл.40, ал.1 от Закона за защита на животните, който е в сила от 31.01.2008 г., последно изм. ДВ бр. 92 от 22.11.2011 г. в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща преките и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета, както в населените, така и извън населените територии. Нейното приемане се налага поради нарасталия брой на безстопанствените кучета и възможността за възникване на необоснована тяхна агресия, застрашаваща живота или здравето на хора и животни.

2. Причини за възникване на проблема

Една от главните причини за увеличаващата се популация от бездомни кучета е липсата на контрол над домашните кучета, по отношение на поведението им на разгонени животни. В резултат на това поведение се продуцира ново бездомно поколение. Стопаните на домашни животни не осъзнават напълно, че ако тяхното женско куче има поколение от десет малки, то отговорността по изхранването им, отглеждането и намиране на нов дом и стопанин е тяхна, както и, че това не е лека задача. Така на "входа" на популацията от бездомни кучета стоят изоставените от собствениците си кучета или тяхното нежелано потомство. Популацията се попълва и от изгубени или избягали домашни животни, както и от новопридошлите кучета от различни райони. Всички тези групи формират общата картина на популацията от бездомни кучета, която при неефективни мерки се поддържа максимална според естествените природни закони.

3. Популация на безстопанствените кучета

Като се отчитат основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета на дадена територия, като относително по-рискови могат да се посочат районите в които:

- съществуват хранителни отпадъци, които целенасочено се осигуряват от гражданите;
- съществуват условия за задържане на застояла вода;
- съществуват изоставени и порутени постройки;

II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели:

- 1.1. Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета.
- 1.2. Намалване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- 1.3. Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждането на кучета.

2. Задачи:

- 2.1. Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета".
- 2.2. Контрол върху регистрацията на домашни кучета.
- 2.3. Повишаване на чистотата на градската среда.
- 2.4. Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл.2 от ЗЗЖ.

III. ЗАКОНОВА РАМКА

Програмата е разработена в съответствие със съществуващата нормативна уредба.

1. Закона за защита на животните

Законът има за цел да бъде запълнена съществуващата празнота в системата от нормативни актове на Република България, който въвежда мерки за формиране и задълбочаване на разбирането на обществото относно защитата на животните, обучението на децата и младежта и др. Законът е рамков за всички животни и определя неуредени в Закона за ветеринарномедицинската дейност области като: прилагане на мерки за регулиране на популациите от безстопанствени животни; създаването на национална база данни за регистрация на домашните и кастрираните вече безстопанствени кучета и др.

2. Закон за ветеринарномедицинската дейност

Задълженията на кметовете на общини по отношение на безстопанствените кучета са определени в Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВМД/ (изм. ДВ. бр.92 от 22 Ноември 2011г.).

3. Закон за здравето

Съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за здравето (Обн., ДВ, бр. 70/2004 г., в сила от 1.01.2005 г., доп., бр. 46/2005 г., изм. и доп., бр. 76/2005 г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г.) “Държавата, общините, юридическите и физическите лица осъществяват дейността си, като осигуряват опазването на жизнената среда от вредно въздействащите върху здравето на човека биологични, химични, физични и социални фактори.”

IV. ОБЩ ПОГЛЕД ВЪРХУ ПРОБЛЕМИТЕ, СВЪРЗАНИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета в дадено населено място се свеждат най-общо до три условия, които се предлагат в средата: наличното количество хранителен ресурс, вода и подслон.

1. Биологични характеристики и особености

Кучетата от различните породи са най-различни по тегло и големина. Днес в света се наброяват над 600 признати породи кучета. Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича “носец капацитет на средата” и зависи от условията на средата – количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носец капацитет на средата” раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета, ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

2. Здравни рискове за хората.

- безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза (кучешка тения), бруцелоза, микроспория, демодекоза, токсоплазмоза, и др.;

- безстопанствените и скитащи кучета представляват и един от основните резервоари на зараза за някой от Кърлежовопреносимите инфекции, най-често срещана от които е Марсилската треска. Това обстоятелство изисква системни мерки за контролиране на кучешката популация.

2.1. създаване на дискомфорт на гражданите:

- много хора се страхуват от кучета;
- през нощта, шумът създаван от животните смущава гражданите;
- животните са една от причините за замърсяване на градската среда с отпадъчни продукти, както и с битови отпадъци от контейнерите за смет, до които имат достъп.
- възникване на пътнотранспортни произшествия поради безстопанствено скитащите се животни, особено в периода на разгонване.

2.2. тежко положение на самите безстопанствени кучета:

- кучетата страдат от различни болести, глад и студ;

- много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.

Наличието на бездомни кучета в един град или село може да доведе до сериозни негативни последици за населението му. Най-тежките потенциални опасности са за живота и здравето на хората, тъй като необезпаразитените и неимунизирани животни могат да пренасят различни заразни и паразитни болести. Именно скитащите бездомни кучета са основен източник, разпространител и резервоар на причинители на зоонози, някои от които смъртоносни (ехинококоза, марсилска треска, лаймска болест, бяс и др.). Глутници от безстопанствени кучета биха нарушили не само спокойствието и комфорта на хората в даден район, но застрашават и тяхната сигурност. При евентуални нападения и ухапвания от животни с агресивно поведение, които освен до здравни последици, могат да доведат и до създаване на страх и емоционален стрес в хората. Друг риск е възможността за възникване на пътно-транспортни произшествия поради безстопанствено скитащите се животни, особено в периода на разгонване. Не на последно място е и приносът на бездомните кучета за замърсяването на градската среда с отпадъчни продукти, както и с битови отпадъци от контейнерите за смет, до които имат достъп.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

1. Кастрация

1.1. Обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка /за кратко наричани обработки/ на безстопанствени кучета се извършва в стационарни или подвижни амбулатории, съгласно чл.40, ал.4 от Закона за защита на животните /ЗЗЖ/.

1.2. Обработката се извършва на принципа на масова кастрация /свободен лов, като от дадено място се залавят абсолютно всички възможни кучета във фертилна възраст, приоритетно женските/ по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани.

2. Евтаназия

2.1. Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т. 1 от ЗВМД и чл.45, т.8 от ЗЗЖ.

2.2. Кучета, чието доказано агресивно поведение представлява опасност за хората и животни и може да доведе до нараняване или причиняване на смърт се залавят приоритетно. При потвърждаване на сигнала кучетата се третираат съгласно чл.179, ал.3, т.4 от ЗВМД и чл.45, т.8 от ЗЗЖ.

3. Придобиване на безстопанствени кучета.

3.1. Всеки приют разработва и прилага система за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за отглеждане съгласно чл.41, ал.6 от ЗЗЖ.

3.2. Кметът съдейства за предоставяне на общински терени за изграждане на приюти за отглеждане на животни и тяхното осиновяване или за обработка и връщане по места, при спазване на чл.48 от ЗЗЖ.

3.3. Общините и ОЗЖ организират публични мероприятия за осиновяване на безстопанствените кучета.

4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета

4.1. Регистрация се извършва от всички амбулатории и приюти, които обработват безстопанствени кучета.

4.2. Регистрацията се извършва чрез поддържане на дневник, в който се вписват задължително следните данни за обработените кучета:

- Идентификационен номер
- индивидуални белези на животното - пол, цвят, възраст,
- Дата и място на залавяне
- Дата и място на връщане
- Отговорно по надзора физическо или юридическо лице

4.3. Данните от регистъра на амбулаториите и приютите, които работят по програмата, се изпращат до 5-то число на всеки месец до кмета на Община Сопот.

5. Регистрация на домашни кучета

5.1. Регистрация на домашни кучета се извършва съгласно чл.174 от ЗВМД.

5.2. Таксата за домашни кучета се събира в касата на Община Сопот.

5.3. В Община Сопот се поддържа електронен и хартиен регистър на домашните кучета на база подадени декларации.

5.4. Собствениците на кучета с поставен микрочип не заплаща такса за 1-вата година от неговото регистриране, съгласно чл.39 от ЗЗЖ.

5.5. Собствениците на кастрирани домашни животни не заплащат такса съгласно чл.175, ал.2, т.5 от ЗВД.

5.6. Организиран се кампании за обработване и регистрация на безстопанствени кучетата.

6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета

6.1. Контролът върху изискванията за отглеждане на домашни и безстопанствени кучета се извършва от Българска агенция по безопасност на храните и органите на местната власт, съгласно глава 6 от ЗЗЖ.

6.2. Кмета на Община Сопот, целогодишно осъществяват контрол по чл. 59, ал. 3, ал.4 от ЗЗЖ

7. Популяризиране ползите от кастриране на домашни кучета

7.1. Организиран се кампании за разясняване на ползата от кастрацията чрез брошури, медийна кампания и др.

7.2. Съвместна работа с ветеринарните лекари.

8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда

8.1. Определяне на площи, където домашните кучета да бъдат пускани свободно да играят и тичат.

8.2. Ограничаване достъпа на безстопанствени кучета до детски площадки, детски градини, училища и др. чрез ограждане на същите.

VI. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт

1.1. Общинският съвет приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и гласува годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40 ал.1 от ЗЗЖ..

1.2. Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с приюти или със стационарни и подвижни амбулатории.

2. Общинска администрация .

2.1. Организира и координира изпълнението на заложените мерки по програмата, съгласно утвърдения бюджет от Общинския съвет – Сопот.

2.2. Обработва сигнали и жалби на граждани и организации:

-по телефон

-писмено

-по е-мейл

2.3.1. Анонимни сигнали и жалби не се обработват.

2.3.2. При подаване на сигнал се записват имената на гражданина или организацията и телефон за обратна връзка, посочва се мястото на инцидента и описание на кучето/та/.

2.3.3. Действията по сигналите и жалбите се извършват от служители на Община Сопот, ОЗЖ и гл. Инспектор за общ.Сопот, към отдел “Здравеопазване на животните” при ОДБХ.

VII. СРЕДСТВА И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране

- 1.1. Годишен бюджет на общината
- 1.2. Дарения
- 1.3. Финансови средства от организации за защита на животните/ ОЗЖ/
2. Време за изпълнение
 - 2.1. Програмата е със срок за изпълнение до края на 2015 г.

VIII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА

1. Качествени промени
 - 1.1. Повишаване на безопасността в населените места и намаляване на социалното напрежение;
 - 1.2. Повишаване събираемостта на таксите за регистриране на домашни кучета.
 - 1.3. Овластяване на притока на нежелани животни от дома към улицата чрез кастрация.
2. Количествени подобрения
 - 2.1. Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюти.
3. Критерии за изпълнение на програмата.
 - 3.1. Брой на обработените животни.
 - 3.2. Брой на регистрираните домашни кучета.
 - 3.3. Брой на кастрираните домашни кучета.
 - 3.4. Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито.
 - 3.5. Брой на задомените кучета в края на 2015 година.
 - 3.6. Кмета на Общината внася годишен отчет за извършените дейности по Програмата пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

IX. МЕРКИ ЗА ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Мярка 1: Регулиране на популацията на безстопанствените кучета		
Дейност 1: Поетапно изграждане и оборудване на приют за безстопанствени кучета или сключване на договор с регистриран съгласно ЗВД приют.	Изпълнител: Община Сопот и ОЗЖ.	Срок: 2015 г.
Дейност 2: Сключване на договор за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствени кучетата. В тази дейност се включва извършване на следните действия: - поставяне на трайна маркировка с цел избягване на повторно залавяне; - оказване помощ на пострадали и болни животни; - задължителна здравна профилактика на кастрираните кучета; - залавяне и обработване на уличните кучета; - първичен преглед; - отчетност и документооборот – за всяка проведена акция за залавяне на кучета се съставя констативен протокол в 2 екземпляра – по един за Кастрационния център и един за общината; - кастрация – на кастрация могат да се подлагат само здрави кучета, които след извършването ѝ се връщат на	Изпълнител: Община Сопот и организацията, с която има сключен договор	Срок: 2012-2015

местата, от където са заловени в най-кратки срокове, за да не се загуби способността на кучетата за адаптация и оцеляване на улицата; - евтаназия – извършва се задължително от ветеринарен лекар според действащото законодателство.		
Дейност 3: Създаване на регистър за броя на безстопанствените кучета.	Изпълнител: ОЗЖ или организацията, с която има сключен договор	Срок: постоянен
Дейност 4: При необходимост да се сключат договори с налични приюти за безстопанствени кучета.	Изпълнител: Община Сопот	Срок: при необходимост
Дейност 5: Организиране на кампании за кастрации на домашни кучета.	Изпълнител: Община Сопот и ОЗЖ	Ежегодно
Мярка 2: Регистрация на домашните кучета		
Дейност 1: Паспортизация с регистрация и провеждане на ежегодно ваксиниране и обезпаразитяване на всеки три месеца.	Изпълнител: собственици на кучета и Кмет на Община Сопот и с. Анево	Срок: постоянен
Дейност 2: Регистриране на кучета в Община Сопот чрез попълване на декларации и заплащане на такси за притежаване на куче.		
Мярка 3: Информираност и контрол		
Дейност 1: Организиране на рекламno-образователни кампании с цел запознаване обществеността с механизма на овладяване на кучешката популация.	Изпълнител: Община Сопот	Срок: постоянен
Дейност 2: Изготвяне на отчет пред изпълнителния директор на БАБХ за степента на изпълнение на настоящата програма.	Изпълнител: Кмет на Община Сопот	Срок: ежегодно
Дейност 3: Участие в изготвяне и провеждане на общообразователни програми, насочени срещу безотговорното и нехуманно отношение към животните.	Изпълнител: Община Сопот и ОЗЖ	Срок: постоянен